

Allmänna bestämmelser för leverans av varor (utan montage) till offentlig sektor ALOS 25

Dessa bestämmelser har utarbetats av Sveriges Kommuner och Regioner i samråd med Adda Inköpscentral, Kammarkollegiet, Maskinleverantörerna, Svensk Handel, Sveriges Offentliga Inköpare, Swedish Medtech AB och Teknikföretagen.

Avtalets omfattning

1. Bestämmelserna i ALOS 25 avses att användas vid leverans av såväl standardvara som specialtillverkad vara till offentlig sektor. Det kan användas vid enstaka köp och vid ramavtal. ALOS 25 är inte avsett att användas när köparen ska tillhandahålla en väsentlig del av materialet.

Kontroll och provning före leverans

2. Om köparen så begär, ska säljaren tillhandahålla tidsplan för konstruktion, materialanskaffning, tillverkning och provning. Köparen har rätt att bevaka hur tidsplanen följs. Köparen har även rätt till de upplysningar som behövs för att bedöma varans kvalitet, om företagshemligheter därigenom inte röjs.

3. Ska varan tillverkas för köparen, har köparen rätt att hos säljaren under tillverkningen i skälig omfattning kontrollera godsets kvalitet med tre dagars varsel.

Leveransklausul

4. Leverans ska ske "levererat förtullat" DDP, enligt med vid avtalets ingående gällande INCOTERMS. Säljaren ska även ordna transport och lossa varan från anländande transportmedel på av köparen anvisad plats. Om leveransplats inte angivits i avtalet ska varan levereras från säljarens fabrik eller lager, Ex Works, enligt vid avtalets ingående gällande INCOTERMS.

Leveranstid

5. Leverans ska ske på den tid eller inom den tid som anges i avtalet. Om leveranstid inte avtalats ska varan avlämnas inom skälig tid från köp eller avrop.

6. Leverans får inte, utan att köparens godkännande, ske tidigare än vad som överenskommits i avtalet.

Leveransförsening och vite

7. Om säljaren finner det sannolikt att säljaren inte kan hålla avtalad leveranstid ska säljaren utan dröjsmål skriftligen meddela köparen detta samt ange orsakerna till förseningen och den tidpunkt då leverans beräknas ske.

8. Om leveransförsening beror på händelse som anges i punkten 25 (force majeure), på köparen eller på något förhållande på dennes sida ska avtalad leveranstid förlängas med den tid som kan anses skälig.

9. Avlämnas inte varan i rätt tid har köparen rätt till vite.

Vite ska utgå för varje påbörjad sjudagarsperiod som förseningen varar med 1% av värdet av den del av varan som till följd av förseningen inte kunnat tas i avsett bruk. Dock ska vitet i sin helhet inte överstiga 10% av detta värde. Om varan som helhet inte kan tas i avsett bruk till följd av förseningen, ska vitet beräknas på hela varans värde.

Vitet förfaller till betalning vid skriftligt krav från köparen, dock tidigast när varan i sin helhet har levererats eller vid tidpunkten för hävning.

Köparen förlorar sin rätt till vite, om köparen inte har framställt skriftligt krav härom inom tre månader efter att leverans skulle ha skett.

10. Köparen får häva köpet om leveransförseningen är av väsentlig betydelse för köparen och säljaren insett eller borde ha insett detta.

Köparen får vidare häva köpet om köparen är berättigad till maximalt vite enligt punkt 9 och därefter skriftligen kräver leverans inom en sista skälig frist, som inte får vara kortare än en vecka och säljaren inte levererar inom fristen, såvida inte denna underlåtenhet beror på någon omständighet som köparen bär ansvaret för.

Hävning enligt första och andra stycket får avse den del av leveransen som köparen på grund av förseningen inte kan använda. Ska leverans ske i olika poster får köparen häva avtalet i dess helhet om avtalsbrottet är av väsentlig betydelse för köparen vad avser hela avtalet och säljaren insett eller borde ha insett detta.

11. Hävs avtalet helt eller delvis har köparen, utöver vite enligt punkten 10, rätt till ersättning för skada (skadestånd). Från skadeståndet ska avräknas upplupet vite avseende tiden fram till hävningen. Skadeståndet omfattar inte ersättning för indirekta förluster såvida inte grov vårdslöshet ligger säljaren till last. Om inte annat avtalats kan skadeståndet för leveransförsening uppgå till högst 20% av priset i den del som hävningen avser såvida inte grov vårdslöshet ligger säljaren till last.

Köparen förlorar sin rätt till ersättning för skada enligt denna punkt om köparen inte skriftligen har framställt krav härom inom sex månader från det att hävning skett.

Köparens försening

12. Om köparen finner det sannolikt att denne inte kommer att kunna ta emot varan på avtalad tid, ska köparen utan dröjsmål skriftligen meddela detta till säljaren samt ange orsaken till förseningen och, såvitt är möjligt, den tidpunkt då varan beräknas kunna tas emot.

13. Om köparen, trots skriftligt krav från säljaren, underlåter att ta emot varan inom avtalad tid, har säljaren, genom skriftligt meddelande till köparen, rätt att häva avtalet. Om underlåtenheten att ta emot varan inte beror på händelser som anges i punkten 25 eller på säljaren, är köparen skyldig att erlagga betalning i enlighet med avtalet som om varan i fråga hade levererats. Säljaren ska, på köparens risk och bekostnad tillse att varan lagras. Om köparen så begär, ska säljaren också försäkra varan på köparens bekostnad.

Pris

14. Om inte annat skriftligen avtalats är priset fast eller justeras enligt angivet index. Varuemballage ska ingå i priset. Angivet pris innefattar inte mervärdesskatt.

Betalning

15. Betalning ska erläggas enligt de villkor som överenskommits mellan parterna.

16. Säljaren ska utställa och sända faktura på det sätt som avtalats. I fakturan ska mervärdesskatt och eventuella rabatter anges särskilt. Dessutom ska fakturan innehålla de uppgifter som köparen behöver för att kunna identifiera levererad vara samt de uppgifter som i övrigt krävs enligt lag.

17. Faktura ska vara i elektronisk form. Köparen ska betala fakturan senast trettio dagar från att den utställts.

Om parterna avtalat att köparen ska utställa faktura, s.k. självfakturerings, ska köparen betala fakturan senast trettio dagar efter det att avräkningsnota eller liknande kvittens sänts till säljaren.

18. Faktureringsavgift eller motsvarande avgift får inte debiteras. Påminnelseavgift får debiteras. Vid försenad betalning utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen. Betalning innebär inte godkännande av varan.

Fel i varan

19. För fel i varan som beror på bristfälligheter i konstruktion, material, tillverkning eller som består i att varan i övrigt inte uppfyller avtalade egenskaper ansvarar säljaren enligt nedanstående regler.

Säljaren har samma ansvar för underleverantörs material och arbete som för eget.

Säljarens ansvar omfattar inte fel orsakade av omständigheter som tillkommit efter att risken för varan gått över på köparen.

Säljarens ansvar omfattar således inte fel som beror på

- material som köparen tillhandahållit eller på konstruktion som denne föreskrivit, om inte säljaren upptäckt eller borde ha upptäckt felet
- att köparen inte följt säljarens instruktioner för användning, skötsel eller underhåll,
- bristfälligt underhåll, felaktig lagring eller oriktig montering utförd av köparen,
- reparationer, ändringar eller ingrepp utförda av annan än säljaren eller av säljaren godkänd part, eller
- normal förslitning eller försämring.

Säljaren ansvarar dock för fel som uppstått till följd av att säljarens instruktioner varit bristfälliga.

Om leverantören ansvarar för fel ansvarar denne även för skador som felet orsakar på andra delar av varan.

20. Ett fel som visar sig inom ett år efter det att varan avlämnades ska anses ha funnits vid avlämnandet om inte säljaren kan visa annat eller detta är oförenligt med varans eller felets art. På motsvarande sätt gäller att fel, som visar sig inom ett år på vara eller del av vara som bytts ut eller reparerats, ska anses ha funnits när reparationen eller utbytet avslutades.

Om varan till följd av fel enligt punkten 19 är obrukbar i mer än en månad, förlängs ovan angivna tider med den tid som varan varit obrukbar.

Oavsett vad som ovan angetts förlorar köparen rätten att åberopa fel om denne inte reklamerar felet inom två år från den ursprungliga leveranstidpunkten.

21. Köparen ska inom skälig tid från det att denne upptäckt eller borde ha upptäckt felet meddela säljaren om att fel i varan föreligger. Underlåter köparen detta förlorar denne rätten att åberopa felet.

Efter det att säljaren från köparen fått meddelande om fel som avses i p. 19 ska säljaren avhjälpa felet eller företa omleverans med den skyndsamhet som omständigheterna påkallar.

Köparen har rätt att erhålla omleverans om felet är väsentligt för denne och säljaren insett eller borde ha insett detta och omleverans kan ske utan olägenhet för säljaren.

Ska felet avhjälpas och är felet av sådan art att det inte är lämpligt att avhjälpandet sker på uppställningsplatsen, ska köparen på säljarens begäran och bekostnad underlätta arbetets utförande genom att för utbyte eller reparation återsända felaktig vara eller del av vara till säljaren.

22. Uppfyller inte säljaren sina förpliktelser enligt punkt 21, får köparen skriftligen ge säljaren en skälig slutlig frist för detta. Har inte säljaren uppfyllt sina förpliktelser inom tidsfristen får köparen efter eget val:

a. låta utföra nödvändiga reparationer och/eller framställa nya delar på säljarens risk och bekostnad, förutsatt att köparen därvid förfar med omdöme, eller

b. kräva och erhålla sådant prisavdrag som svarar mot felet.

Om felet efter åtgärd enligt punkten a. kvarstår men inte är väsentligt har köparen rätt att kräva och erhålla prisavdrag som svarar mot felet.

Är felet väsentligt får köparen i stället häva avtalet genom ett skriftligt meddelande till säljaren. Vid hävning på grund av väsentligt fel gäller inte första stycket om skälig tidsfrist. Köparen får också häva köpet om felet efter åtgärd som nämns under punkten a. alltså är väsentligt. Vid hävning har köparen rätt till ersättning för den skada denne lidit. Ersättningen ska dock inte uppgå till mer än 20% av det avtalade priset, och omfattar inte ersättning för indirekt förlust.

23. Säljaren har inte något ansvar för fel utöver vad som föreskrivs i punkterna 19–22, såvida inte grov vårdslöshet ligger säljaren till last.

24. Vad som angetts i punkterna 19–23 om fel i varan ska i tillämpliga delar gälla där varan inte uppgår till avtalad kvantitet, men säljaren, efter vad köparen måste anta, anser sig ha fullgjort sitt åtagande.

Befrielsegrund (force majeure)

25. Part är befriad från sina åtaganden om denne visar att det inträffat ett hinder utanför dennes kontroll som denne inte kunde ha förutsett då avtalet ingicks och vars följderna denne inte kunde ha undvikit eller övervunnit. Med hinder avses exempelvis krig, krigsfara, naturkatastrof, mobilisering, terrorism, pandemi eller myndighetsbeslut.

Beror dröjsmålet på någon som part anlitat för att helt eller delvis fullgöra köpet, är parten fri från skadeståndsskyldighet endast om också den som parten har anlitat skulle vara fri enligt första stycket. Detsamma gäller om dröjsmålet beror på en leverantör som säljaren har anlitat eller någon annan i tidigare säljled.

För att part ska ha rätt att göra gällande befrielsegrund enligt ovan ska denne utan dröjsmål underrätta motparten om hindret, liksom om dess upphörande.

Part ska även informera motparten om när fullgörelse beräknas kunna ske. På begäran ska parten också redogöra för vilka åtgärder som denne vidtagit för att motverka eventuella hinder. Vid force majeure hos köparen ska köparen ersätta säljaren för de merkostnader som säljaren haft för att säkra och skydda varan.

26. Oavsett vad som i övrigt gäller enligt ALOS 25, om inte annat avtalats, får vardera parten frånträda avtalet genom skriftligt meddelande till andra parten, om avtalets fullgörande försenas mer än fyra månader på grund av befrielsegrund enligt punkt 25.

Tvist

27. Tvist mellan köparen och säljaren ska avgöras av svensk domstol med tillämpning av svensk rätt.